

OBSAH.

	Strana:
I. Havlíčkův politický program r. 1848 základem naší samostatnosti	7—16
II. O vlastenectví a národnosti . . . . . Kdo je vlastencem. — Národ je více než stavy, církve a strany. — Politická svoboda bez národní nemá ceny. — Nejenom pěstováním jazyka živ jest národ. — Národní smýšlení jest jenom počátek osvěty. — Bez statečnosti a moci národní nebyla by naše osvěta zajištěna. — Mravní význam národnosti. — Význam dějepisu národního. — O národní vděčnosti. — Proti zrádcování.	17—26
III. O svobodě . . . . . Svoboda se může ujmouti jen u národa vzdělaného a mravně zachovalého. — Spravedlivost, základ svobody. — Svoboda zavazuje. — Největší nepřátelé svobody. — I revoluce je někdy nutna, ale všechnen pokrok se nejlépe děje bez násilí. — Pouhá revoluce není postačitelný prostředek k dosažení svobody. — Kdy možno revoluci provésti úspěšně. — Meč není bez teorie nic než kus železa. — Autorita, právo a moc. — Právo násilí.	27—36
IV. Podstata demokracie . . . . . Nejsme my slepí nástrojové času, jsme sami tvůrcové svého osudu. — Jest jen jedna demokracie, totiž poctivá a rozumná. — Držeti se svého přesvědčení je nejchytřejší politika. — Pevných politických zásad třeba. — Spravedlivý muž má cítiti nespravedlivost vždy a všude. — Co nechceš, aby ti jiní čí-	37—53

nili, nečiň jim. — Jsme si všichni rovni. — Násilí nečinit, ale také netrpět. — Jenom pilná práce a snažení pomůže kupředu. — Vnitřní silou. — Všeobecné vzdělání národa jediná a bezpečná cesta k svobodě a právu. — Demokratova poslední vůle.

V. O škole a vzdělání . . . . .

54—64

Proč mají býti učitelé vzdělaní. — Návrh ke školské reformě. — Neučíme se pro školu, ale pro život. — Máme mnoho studovaných lidí. — Važme si starých památek. — Význam veřejných knihoven.

VI. O náboženství a církvi . . . . .

65—85

O náboženství. — O náboženské snášelivosti. — Bůh láska jest. — Proti žádné víře se nemá bojovati násilím. — Duchovenstvo katolické zakladatelem našeho vlastenectví. — Hierarchie všude stejná. — Reformy v církvi by zabránily náboženským sporům. — Pro laickou školu. — Komu patří církevní jméni. — Návrh, jak zabezpečit spolupráci školy a církve. — O Janu Husovi.

VII. O novinách a novinářství . . . . .

86—92

O čem a jak psát do novin. — Odpovědnost tisku. — Pro svobodu tisku. — Poměr tisku k vládě. — Proti tisku špatnému tiskem dobrým, ne zákazy. — Důležitost tisku pro svobodu občanskou.

VIII. Politická abeceda . . . . .

93—119

Politické strany. — Co jest vlastně konstituce. — O všeobecném právu hlasovacím. — Která vláda a strana je nejlepší. — O sněmu a poslancích. — Jak nejlépe zameziti opozici. — Kdy lneme ke státu.

IX. Některé otázky hospodářské a společenské

120—142

Pohled na národní hospodářství očima demokrata. — Proti přílišné touze býti „pánum“. — Proti třídním a stavovským rozdílům. — Krajinosti se stýkají. — O občanském sňatku. — O židech.

X. Poučení o státu a obci, úřadech a vojsku 143—169

Co jest obec. — Jací občané, taková obec. — Proč třeba míti zájem o věci obecní. — Občané a jejich starosta. — Vzorná obec. — Co jest byrokracie. — Jak mohou občané vychovávat úřednictvo. — I úředník je občanem. — O vojsku. — Jak možno použíti služby vojenské pro dobro obecné.

**OBECNÍ VEŘEJNÁ KNIHOVNA
BEDŘICHOV**